

SPOJENÁ ŠKOLA
Jarmočná 1, 992 80 Modrý Kameň
Stredná odborná škola obchodu a služieb

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Služby v gastronómii

**Učebný odbor
6444 H čašník,
servírka**

Vypracované na základe štátneho vzdelávacieho programu pre skupinu študijných odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc 1. ročníkom.

1 Úvodné identifikačné údaje	3
2 Ciele a poslanie školy	6
3 Vlastné zameranie školy a profil absolventa	10
3.1 Vlastné zameranie školy	10
3.2 Profil absolventa	12
3.3 Kompetencie absolventa	12
3.3.1 Kľúčové kompetencie	12
3.3.2 Odborné kompetencie	14
3.4 Základné údaje o štúdiu	14
3.5 Požiadavky na uchádzača o štúdium	15
3.6 Plánované aktivity školy	15
3.7 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	17
3.8 Dlhodobé projekty	17
3.9 Medzinárodná spolupráca	18
3.10 Spolupráca so sociálnymi partnermi	18
4 Učebný plán	19
4.1 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠKVP	21
5 Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania	22
6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu	23
6.1 Materiálno-technické a priestorové podmienky	23
6.2 Personálne podmienky	24
6.3 Organizačné podmienky	25
6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	26
7 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	27
8 Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia žiakov	31
8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	32
9 Spôsob a podmienky priebehu ukončovania vzdelávania	37
10 Vnútroškový systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	41
11 Učebné osnovy	44
11.1 Učebné osnovy predmetov všeobecného vzdelávania	44
11.2 Učebné osnovy predmetov odborného vzdelávania	183
12 Organizácia výchovy a vzdelávania v externej forme štúdia	292

1 Úvodné identifikačné údaje

Názov a adresa školy	Spojená škola, Jarmočná 1, 992 80 Modrý Kameň organizačná zložka – Stredná odborná škola obchodu a služieb
Názov školského vzdelávacieho programu	Stravovacie služby
Kód a názov ŠVP	62 Ekonomické vedy 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II
Kód a názov študijného odboru	6444 H čašník, servírka
Stupeň vzdelania	stredné odborné vzdelanie – 353
Dĺžka štúdia	3 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	01.09.2008
Dátum schválenia revidovaného vydania ŠkVP	27.8.2013
Miesto vydania ŠkVP	Spojená škola, Jarmočná 1, 992 80 Modrý Kameň
Platnosť ŠkVP	01. september 2013 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail
Mgr. Mária Žišková	riaditeľka školy	047/4870271 kl.	0474870005	sekretariat@ssmk.sk
Mgr. Bibiana Heimlichová	zástupkyňa RŠ	047/4870271 kl.	0474870005	sekretariat@ssmk.sk
Ing. Renáta Nemčoková	zástupkyňa RŠ pre OV	047/4870271 kl.	0474870005	sekretariat@ssmk.sk
Ing. Nadežda Sedláčková	výchovná poradkyňa	047/4870271 kl.		

Zriaďovateľ:

Banskobystrický samosprávny kraj
Odbor školstva a telesnej kultúry
Námestie SNP 23
974 01 Banská Bystrica

Modrý Kameň, 01.09.2013

Mgr. Mária Žišková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01. 09. 2013		
		<ul style="list-style-type: none"> - ŠkVP bol inovovaný v súlade so ŠVP schváleným MŠVVŠ SR platným od 1.9.2013 začínajúc 1. ročníkom pre skupinu študijných odborov 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby, - na základe návrhu PK rozdelenie spoločných disponibilných hodín pre všeobecné a odborné vzdelávanie
01.09.2013	August 2014	
		<ul style="list-style-type: none"> - zaradenie tém Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.1 do predmetov odborného vzdelávania - ekonomika, technológia, právna náuka, potraviny a výživa a predmetov všeobecného vzdelávania – občianska náuka, matematika - úprava učebných osnov v predmete administratíva a korešpondencia
01.09.2014	August 2015	
		<ul style="list-style-type: none"> - úprava bodu a) Poznámky k učebnému plánu - zosúladienie minimálneho týždenného počtu hodín s dodatkom, ktorý vydalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. júla 2015 pod číslom 2015-15112/34034:11-10E0 s účinnosťou od 01. 09. 2015 začínajúc prvým ročníkom.
01.09.2015	August 2016	
		<ul style="list-style-type: none"> - časť 3.6 Plánované aktivity školy v oblasti súťaží a exkurzií bola doplnená v súlade s Dodatkom č.1 evidenčné číslo 2016-18372/29103:1 – 10B0 s platnosťou od 01. 09. 2016 k ŠVP o nasledovné aktivity: súťaže: Realizácia projektov a súťaží zameraných na aktivity, ktoré vyjadrujú postoj žiaka k téme alebo historickej udalosti pod názvom „Kto nepozná svoju históriu, tak sa z nej nepoučí a stále ju opakuje“ – literárna a výtvarná súťaž exkurzie: Exkurzie do koncentračných táborov a pamätných miest holokaustu Návštevy miest a obcí, kde boli postihnutí fašistickými represáliami Židia, Rómovia a príslušníci ostatných národov, etník, politických a sociálnych skupín

		<ul style="list-style-type: none"> - do obsahu predmetu občianska náuka boli zapracované exkurzie v zmysle uvedeného Dodatku č.1 s platnosťou od 1.9.2016 - do obsahu predmetu slovenský jazyk a literatúra bola zapracovaná súťaž pod názvom „Kto nepozná svoju históriu, tak sa z nej nepoučí a stále ju opakuje“ v zmysle Dodatku č.1 k ŠVP pre gymnázia, SOŠ a konzervatória ktorý vydalo MŠVVŠ SR s platnosťou od 1.9.2016
	15.10.2016	
		<ul style="list-style-type: none"> - v zmysle Dodatku č. 2 k ŠVP evidenčné číslo 2016-21947/39441:1 – 10B0 s platnosťou od 15. 10. 2016 k ŠVP bolo vyňaté literárneho diela P. Pišťanka – D. Taragela: Sekerou a nožom zo zoznamu Autorov a štandardizovaných literárnych diel uvedených vo vzdelávacom štandarde predmetu slovenský jazyk a literatúra
15.10.2016	August 2017	
		<ul style="list-style-type: none"> - doplnenie organizácie vzdelávania v externej forme štúdia - v zmysle Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2, ktorý schválilo MŠ SR boli aktualizované jednotlivé témy finančnej gramotnosti s účinnosťou od 1.9.2017 začínajúc prvým ročníkom
01.09.2017	August 2018	
		<ul style="list-style-type: none"> - úprava učebného plánu – zníženie hodinovej dotácie v predmete administratíva a korešpondencia a doplnenie učebného plánu o predmet spoločenská komunikácia v 1. ročníku - úprava učebných osnov v predmete administratíva a korešpondencia
01.09.2018	Január 2022	
		<ul style="list-style-type: none"> - časť 9 Spôsob a podmienky priebehu ukončovania štúdia bola aktualizovaná v zmysle novely zákona 245/2008 platnej od 1.1.2022
01.01.2022	August 2022	
		<ul style="list-style-type: none"> - v zmysle Dodatku č.10, ktorým sa mení ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupiny odborov vzdelávania 62 Ekonomické vedy; 63,64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II evidenčné číslo 2021/9630:53-A2220 s účinnosťou od 1. 9. 2022 začínajúc prvým ročníkom boli aktualizované kľúčové kompetencie a vzdelávacie štandardy pre ekonomické vzdelávanie

2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Poslaním Spojenej školy v Modrom Kameni je pripravovať odborníkov, ktorí sa uplatnia na trhu práce.

Víziou Spojenej školy v Modrom Kameni je byť školou, v ktorej každý zažíva pocit úspechu.

Uznávanými **hodnotami** našej školy sú:

1. *Ľudskosť*
2. *Vzdelanie*
3. *Sloboda*

Tieto hodnoty sa vzájomne podmieňujú. Každá z nich predstavuje určitý súbor práv a povinností.

Ľudskosť pre nás znamená:

- Mať úctu ku všetkým formám života.
- Každý má právo byť akceptovaný, nezáleží na rase, náboženstve, pohlaví, pôvode.
- Každý má právo na omyl.
- Každý má právo cítiť sa v škole bezpečne.

Vzdelanie pre nás znamená:

- Každý má právo na kvalitný vzdelávací proces.
- Každý má právo zvoliť si vlastnú vzdelávaciu cestu podľa možností školy.
- Žiak spoluzodpovedá za vlastné vzdelávanie, pristupuje k nemu aktívne.

Sloboda pre nás znamená:

- Každý má právo podieľať sa na tvorbe pravidiel školy.
- Všetci sú povinní rešpektovať pravidlá stanovené školou.
- Každý má právo na vlastný názor a jeho prejavenie v primeranej podobe.
- Nik nesmie svojim konaním ohrozovať a obmedzovať druhých.
- Každý musí rešpektovať ostatných ľudí, správať sa k nim úctivo.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu kvalitatívnu úroveň.

Silné stránky školy (STRENGTHS)	Slabé stránky školy (WEAKNESSES)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odbornosť a kvalifikovanosť učiteľov ▪ kvalitné vybavenie pracovísk pomôckami, digitálnou technikou, moderným zariadením a IKT, využívanie interaktívnych tabúl vo vyučovaní, ▪ tvorba a využívanie vlastných výučbových materiálov, učebníc, metodických a pracovných listov ▪ prepájanie vyučovania s praxou, spolupráca so zamestnávateľmi sledovanie nových trendov, metodík vyučovania ▪ účinný informačný systém školy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysoká zaťaženosť učiteľov (nárast administratívnych prác zamestnancov, štatistiky, tabuľky, kumulované funkcie...) ▪ chýbajúci internát ▪ nevyužívaný potenciál školského dvora ▪ rezervy v logistike ▪ zlé dopravné spojenie ▪ budovanie školského podporného tímu ▪ budovanie školskej komunity ▪ e -Twinning ▪ výlety ▪ španielsky jazyk

<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávacie exkurzie ▪ výchovné poradenstvo, práca so žiakmi ŠVVP, školský podporný tím ▪ cvičné firmy a študentská firma ▪ variabilná ponuka vzdelávacích programov, celoživotného vzdelávania (nadstavba), SOK (systém overovania kvalifikácií) ▪ možnosť profilácie žiakov pomocou širokej ponuky krúžkov ▪ Erasmus, možnosť získať medzinárodné certifikáty ▪ nízke % nezamestnanosti našich absolventov ▪ finančné ohodnotenie výkonu žiakov nad rámec praxe ▪ multifunkčná športová hala s posilňovňou ▪ stravovanie vo vlastnej jedálni ▪ poskytovanie služieb verejnosti (stravovanie, stolárska dielňa, športoviská) ▪ kooperácia odborov v rámci školy ▪ spolupráca so základnými školami a ostatnými sociálnymi partnermi na regionálnej a medzinárodnej úrovni ▪ možnosti regiónu (besedy, odborné prednášky, exkurzie, výskum, história, umenie, poľovnícky a vinársky cestovný ruch) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slabá aktivizácia žiakov a rodičov ▪ riziko vyhorenia pedagogických zamestnancov
Príležitosti (OPPORTUNITES)	Ohrozenia (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapájanie školy do externého testovania, digitalizácie škôl, tvorby digitálneho obsahu a elektronických testovacích nástrojov na národnej úrovni ▪ možnosť mimorozpočtového financovania školy prostredníctvom vyhlasovaných výziev a grantov na projekty ▪ budovať spoluprácu s novými sociálnymi partnermi ▪ budovanie a propagovanie e-learningového vzdelávania na celoslovenskej úrovni ▪ možnosť získavania financií z projektov EÚ a iných mimorozpočtových zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zlá finančná situácia v školstve, pretrvávajúci nedostatok finančných prostriedkov, nízky normatív na žiaka, nízke morálne hodnotenie učiteľa v spoločnosti ▪ nárast sociálno-patologických javov, problémov v správaní a extrémizmu, či zdravotných problémov obyvateľstva ▪ stúpajúca migrácia obyvateľstva z regiónu ▪ limitovanie počtov žiakov na učebné odbory ▪ klesajúca úroveň základných kompetencií žiakov prichádzajúcich zo ZŠ ▪ inflácia ▪ nedostatok mladých kvalifikovaných potenciálnych uchádzačov o učiteľskú profesiu ▪ nevýhodná poloha školy

Ciele výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre učebný odbor 6444 H čašník, servírka vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu trojročných učebných odborov 62 Ekonomické vedy, 63,64 Ekonomika, organizácia, obchod a služby I, II ako aj z platných zákonov, pedagogicko-organizačných pokynov a interných nariadení. Cieľom školského vzdelávacieho programu je príprava žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život, lepšie uplatnenie našich absolventov na trhu práce a schopnosť prispôbovať sa zmenám na trhu práce v rámci celoživotného vzdelávania.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti

žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám, k materinskému a štátnemu jazyku,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie, rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

- Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:
  - umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
  - vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
  - podporovať špecifické záujmy, schopnosti a nadania žiakov,
  - formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,
  - vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
  - poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
  - poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku športových a vzdelávacích služieb vo voľnom čase,
- Realizáciu stratégie rozvoja školy s dôrazom na:
  - a) **prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov** s cieľom:
    - uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
    - zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka dobudovaním jazykových laboratórií pre NEJ, ANJ získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením

dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia formou štipendií pridelovaných MŠ,

- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením reorganizáciou odborného laboratória, doplnením kvalitnými PC, softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti IKT,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v novom študijnom odbore,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovne prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

b) posilnenie úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov,
- udržiavať pre pedagogický kolektív pracovné prostredie založené na vzájomnej úcte, tolerancii, zdvorilosti a dôvere.

c) podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerancie a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľno-časových aktivít,
- vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľno-časových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v okrese Veľký Krtíš,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,

- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.
- e) **zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia** s cieľom:
  - naďalej zlepšovať prostredie v triedach, odborných učebniach a spoločných priestoroch školy,
  - zrekonštruovať špeciálnu odbornú učebňu pre praktickú prípravu žiakov v odbore čašníka, servírka,
  - upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
  - využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
  - pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 Vlastné zameranie školy a profil absolventa

3.1 Vlastné zameranie školy

Spojená škola sa nachádza na začiatku malého mestečka Modrý Kameň. Toto mesto sa vyznačuje zaujímavou históriou a polohou. Na ploche 12 ha sa v chotári nachádza prírodná rezervácia Modrokamenská lesostep. Modrý Kameňom sa končí Krupinská vrchovina a stráňami vrchov vstupuje do peknej širokej Ipeľskej kotliny. Hont si tu podáva ruky s Novohradom. Modrý Kameň sa nachádza 3 km od okresného mesta Veľký Krtíš. Nad mestom Modrý Kameň sú zrúcaniny stredovekého hradu a zámok, kde je Slovenské národné múzeum so stálymi expozíciami a v rámci Slovenska jedinou expozíciou Múzea bábkarských kultúr a hračiek. K aktivitám múzea patrí Bábkarský festival spojený s tvorivými dielňami a výstavou prác detí. Mestečko je známe aj jednou z najväčších gaštaníc na Slovensku. Každý rok sa tu konajú Gaštanové slávnosti, ktoré z roka na rok navštevuje čoraz viac turistov a návštevníkov. Mesto Modrý Kameň leží na hlavnej trase z okresného mesta Veľký Krtíš smerom do krajského mesta Banská Bystrica, čo dáva príležitosť rozvoju cestovnému ruchu a s ním spojených gastronomických služieb.

Spojená škola v Modrom Kameni vznikla 1. septembra 2004 spojením Stredného odborného učilišťa a Obchodnej akadémie, ktoré do tohto obdobia existovali vedľa seba samostatne. V školskom roku 2009/2010 sa podľa vyhlášky MŠ SR o stredných školách zo dňa 24. júna 2009 zrušili stredné odborné učilišťa a nahradili ich stredné odborné školy. Aby bola možná identifikácia podľa zamerania školy, požiadali sme o doplnenie názvu na Stredná odborná škola obchodu a služieb (SOŠOaS). Spojená škola v Modrom Kameni funguje s 2 organizačnými zložkami: Stredná odborná škola obchodu a služieb a Obchodná akadémia. Každá z organizačných zložiek má svoje špecifiká .

Naša škola je jedinou odbornou školou v okrese Veľký Krtíš, ktorá je zameraná na prípravu žiakov v oblastiach obchodu, marketingu a reklamy, spracovania dreva, stavebníctva a stravovacích služieb.

Zabezpečuje štúdium popri zamestnaní podľa platných pedagogických predpisov, plní úlohy rekvalifikačného centra a zabezpečuje rekvalifikácie občanov na profesie podľa učebných a študijných odborov zaradených v sieti školy. Zabezpečuje obchodnú a výrobnú činnosť súvisiacu s procesom vzdelávania a prevádzkovanie pracovísk odborného výcviku, podľa potrieb učebných a študijných odborov.

Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej činnosti. Naším cieľom je výchova takých odborníkov, ktorí po osvojení celoživotného vzdelávania budú schopní splniť požiadavky doby a vyhovovať výzvam trhu práce.

Účelom Spojenej školy – Stredná odborná škola obchodu a služieb je poskytovanie všeobecného a odborného vzdelania na výkon povolania vo vyučovacom jazyku slovenskom aj na štúdiu na vysokých školách.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusii alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludskú vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestniť sa na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

3.2 Profil absolventa

Učebný odbor čašníka pripravuje absolventa so všeobecno-vzdelávacím základom zameraným na slovnú a písomnú komunikáciu na ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského alebo pracovného styku v cudzom jazyku, s odbornými teoretickými a praktickými vedomosťami tak, že je schopný vykonávať kvalifikovanú samostatnú činnosť v oblasti spoločného stravovania ako pracovník v reštauráciách, hoteloch, zariadeniach spoločného stravovania a ako samostatne zárobkovo činná osoba.

Trojročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy v oblasti cestovného ruchu a gastronomických služieb. Dôraz sa kladie na získané vedomosti, zručnosti a návyky v technike obsluhy, príprave jedál a nápojov, dodržiavanie hygienických zásad, BOZP a dodržiavanie predpisov.

Výučba je organizovaná v týždňových cykloch – strieda sa jeden týždeň teoretického vyučovania a jeden týždeň odborného výcviku.

Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy na Jarmočnej 1 v Modrom Kameni. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania. V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na oblasť ekonomiky, spoločenskej komunikácie, zloženia a skladovania potravín, výživy, stolovania, technológie prípravy pokrmov a pod. V rámci odborného výcviku žiaci získavajú teoretické a praktické zručnosti na úseku obsluhy a prípravy

jedál. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Praktické vyučovanie v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka je organizované formou odborného výcviku v škole, na pracoviskách praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Časť odborného výcviku máme zabezpečenú zmluvnými vzťahmi s fyzickými a právnickými osobami. Praktická príprava v učebnom odbore čašník, servírka v prvom ročníku prebieha na pracoviskách praktického vyučovania (odborná učebňa pri TV, denný bar a malá banketová miestnosť). V druhom a treťom ročníku prebieha praktické vyučovanie na vonkajších pracoviskách v reštauráciách vo Veľkom Krtíši a ďalších obciach okresu. Tieto reštaurácie významnou mierou prispievajú k odbornej príprave v tomto učebnom odbore. Prevádzkové podmienky reštaurácií umožňujú žiakom podieľať sa na distribúcii pokrmov a služieb pre širokú verejnosť v rátaťnej bežnej a príležitostnej obsluhy. Osvojujú si tu potrebné návyky v komunikácii s hosťom, v prijímaní objednávok, servírovaní, vyúčtovaní. Ďalšie odborné zručnosti získavajú žiaci pri rôznych spoločenských akciách. V prvom ročníku je odborný výcvik zameraný na nácvik pracovných činností spojených s prípravou odbytového strediska a zostavovanie jedálneho a nápojového lístka. V druhom ročníku si osvojujú techniku jednoduchej a zložitej obsluhy. V treťom ročníku sa špecializujú na organizáciu prác v odbytových a ubytovacích strediskách.

Absolvent trojročného učebného odboru 6444 H čašník, servírka po ukončení štúdia úspešne vykonanou záverečnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni stredného odborného vzdelania. Po ukončení prípravy samostatne zvládne jednoduchú a zložitú obsluhu hostí v zariadeniach spoločného stravovania (reštaurácie, hotely, bary, bistrá, chaty a pod.) pri bežných prevádzkach ako aj pri slávnostných príležitostiach, uviesť hostí a poskytnúť pomoc klientom pri výbere z jedálneho lístka, pripravuje miešané nápoje aj podľa vlastných receptúr, vie pripraviť jednoduché jedlá, minútky, šaláty a múčniky, dokončuje jedlá pred hosťom a pripravuje tabule na slávnostné príležitosti. Absolvent vie pripraviť pracovisko a ovláda všetky práce spojené so stolovaním. Vie prijímať jednoduché a zložité objednávky, podávať informácie o jedlách a nápojoch, poskytovať odbornú inštrukciu pri servírovaní špeciálnych pokrmov a nápojov, ovláda zásady vedenia administratívy a účtovania v prevádzke, vie účtovať na kontrolnej pokladnici, inkasovať tržby, písať jedálne lístky, čapovať a ošetrovať nápoje, ošetrovať a skladovať potraviny a používané predmety (poháre, nádoby, príbory a pod.).

Absolventi sa uplatnia v pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v cudzom jazyku, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu pre absolventov trojročných učebných odborov v rámci denného alebo diaľkového nadstavbového štúdia v študijnom odbore spoločné stravovanie a získať úplné stredné odborné vzdelanie. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať rôznymi vzdelávacími cestami prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom učebnom odbore.

3.3 Kompetencie absolventa

3.3.1 Kľúčové kompetencie platné od 01. 09. 2022

Tieto kľúčové kompetencie nahrádzajú všetky doteraz platné kľúčové kompetencie uvedené pri jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Absolvent študijného odboru 6444 H čašník, servírka po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje nižšie uvedenými kompetenciami:

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
- začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
- čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;
- komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržiaval;
- používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;
- napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a

experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;
- zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;
- chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislosti;
- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;
- pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
- identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
- preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
- diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;
- porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
- vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážiti a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
- kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;
- vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
- poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

Kľúčové kompetencie platné do 31.8.2022

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,

- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiak musí byť schopný učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

3.3.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskrétnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

3.3.3 Prierezové kompetencie

3.3.3.1 Čitateľské kompetencie - čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť sa považuje za základnú kompetenciu vzdelaného človeka, bez ktorej nemožno dosahovať ďalšie kompetencie. Kvalitné čítanie s porozumením je východiskom nadobúdania akýchkoľvek poznatkov, ktoré jednotliví vyučujúci žiakom sprostredkujú. Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti možno považovať za najpodstatnejšiu súčasť moderného vzdelávania. Čitateľská gramotnosť je súbor čitateľských zručností, ktoré sú potrebné na prácu s textom, aby čitateľ prečítaný text pochopil a ďalej pracoval s obsahom a so získanými informáciami z prečítaného. Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré mu umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používanými na rôzne účely. Čitateľské kompetencie zahŕňajú:

- techniku čítania,
- schopnosť a proces pochopenia textu,
- schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovat' text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok,
- schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodiť hlavné myšlienky, poučenia, závery,
- schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami.

Čitateľská gramotnosť je vnímaná ako nadpredmetová zručnosť. Vyučujúci slovenského jazyka a literatúry vytvárajú čo najkvalitnejšie základy čitateľskej kompetencie žiakov v rámci hodín slovenského jazyka a literatúry, ale na jej rozvíjaní sa zúčastňujú všetci učitelia v rámci vyučovacích predmetov všeobecného vzdelávania i odborného vzdelávania. Učiteľ podporuje u žiaka čítanie s porozumením na svojich vyučovacích hodinách cieleným zaradovaním jednotlivých čitateľských stratégií, aktívne ho usmerňuje pri každej interpretácii informačného alebo umeleckého východiskového textu, cielene ho vedie k tomu, aby sa naučil regulovať svoj proces čítania s dôrazom na porozumenie textu, vedel svoje čítanie kontrolovať, monitorovať a korigovať takým spôsobom, aby sa jeho učenie memorovaním faktov zmenilo na aktívne učenie sa. Príkladom takého postupu je členenie práce s textom na tri etapy: procesy pred čítaním, v procese čítania, po prečítaní textu. Pri vytváraní úloh k východiskovému textu sa učiteľ zameriava na tri rozsiahlejšie procesy porozumenia textu, mentálne stratégie, ktoré žiak pri vytváraní významu textu využíva: nájdenie a získanie informácie, integrácia a interpretácia, uvažovanie a hodnotenie. Do učebných osnov jednotlivých vyučovacích predmetov sa snažíme zakomponovať metódy rozvíjajúce čitateľskú kompetenciu žiakov.

3.3.3.2 Kompetencie v oblasti finančného vzdelávania - finančná gramotnosť

- platné od 1.9.2017

Na základe schvaľovacej doložky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 31. 3. 2014 pod číslom 2014-2692/16076:12-10E0 verzia 1.1 s účinnosťou od 01. 09. 2014 začínajúc prvým ročníkom a zo dňa 9. 3. 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 verzia 1.2 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom pre implementáciu Národného štandardu finančnej gramotnosti (NŠFG) do štátnych vzdelávacích programov, bol tento dokument implementovaný do učebných osnov všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov v rámci školského vzdelávacieho programu nasledovne:

Všetky témy uvedené v Národnom štandarde finančnej gramotnosti: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov, Plánovanie, príjem a práca, Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov, Úver a dlh, Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie sú súčasťou učebných osnov odborných predmetov, pretože sa prekrývajú s odbornými kompetenciami a obsahovými štandardami pre teoretické vzdelávanie a praktickú prípravu v rámci študijného odboru. Východiskom pre niektoré témy sú aj všeobecnovzdelávacie predmety.

Implementácia NŠFG je vymedzená v učebných osnovách v **charakteristike** vyučovacieho predmetu, ako aj **vo vzdelávacích výstupoch** (témy a čiastkové kompetencie podľa NŠFG) a následne sú jednotlivé témy a pojmy zaradené v jednotlivých ročníkoch v príslušných tematických celkoch, resp. konkrétnych témach.

Témy NŠFG pre učebné odbory – verzia 1.2

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách **ČK1:**

Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov.

Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov.

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

ČK2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu.

Uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík.

Uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov).

ČK3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR.

Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

ČK4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávaná, že žiak je schopný:

Identifikovať korupčné správanie.

Identifikovať podvodné správanie.

Uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

ČK1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá).

Charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti.

ČK2: Vypracovať finančný plán

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory).

Zostaviť rozpočet domácnosti.

Zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby. Charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

ČK3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

ČK4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi.

Navrhnuť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

ČK1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

ČK2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.

Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky.

Opísať základné typy bankových produktov.

ČK3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávaná, že žiak je schopný:

Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov.

Rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

ČK4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávaná, že žiak je schopný:

Opísať moderné spôsoby platenia.

Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné).

Opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene.

Porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak).

4. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičovanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

ČK1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty.

Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie.

Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.

ČK2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov.

Vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

ČK3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predlžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.

Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

ČK1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.

Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

ČK2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Očakávaná, že žiak je schopný:

Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom. Uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti).

Zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

ČK1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávaná, že žiak je schopný:

Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť.

Vysvetliť podstatu a význam poistenia.

Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

ČK2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť základný účel verejného poistenia.

Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

ČK3: Charakterizovať komerčné poistenie

Očakávaná, že žiak je schopný:

Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel.

Vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Kompetencie v oblasti finančného vzdelávania - finančná gramotnosť – platné do 31.8.2017

Do školského vzdelávacieho programu je zaradená výučba **finančnej gramotnosti** ako súčasť vzdelávacieho procesu. Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.1 (ďalej len NŠFG). vymedzuje šírku poznatkov, zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií, z ktorého vyplýva, že absolvent učebného odboru by mal byť schopný:

- nájsť, vyhodnotiť a použiť finančné informácie,
- poznať základné pravidlá riadenia vlastných financií,
- rozoznávať riziká v riadení vlastných financií,
- stanoviť si finančné ciele a naplánovať si ich dosiahnutie,
- rozvinúť potenciál získania vlastného príjmu a schopnosť sporiť,
- efektívne používať finančné služby,
- plniť svoje finančné záväzky,
- zveľaďovať a chrániť svoj majetok,

- porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny,
- hodnotiť úspešnosť vlastnej sebarealizácie, inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností,
- porozumieť základným pojmom v oblasti finančníctva a sveta peňazí,
- orientovať sa v oblasti finančných inštitúcií (NBS, komerčné banky, poisťovne a ostatné finančné inštitúcie),
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a byť schopný tieto práva uplatňovať.

Súčasná spoločnosť je označovaná ako informačná. Preto je potrebné žiakov pripravovať na vyhľadávanie správnych informácií, kritické myslenie, rozoznávanie potrebného od zbytočného, odlíšenie pravdivého od nepravdivého i efektívne využívanie informácií. Naučiť žiakov identifikovať dôležité informácie. Využívať autentické materiály – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky. Precvičovať so žiakmi čítanie s porozumením – uplatňujte rôzne metódy podporujúce čítanie s porozumením (napr. I.N.S.E.R.T., čítanie s predvídaním, podvojný denník).

Vzhľadom k tomu, že vyučovací proces zahŕňa všeobecné a odborné vzdelávanie, sú témy finančnej gramotnosti zaradené okrem predmetov odborného vzdelávania aj v predmetoch všeobecného vzdelávania.

Učitelia zaradili jednotlivé témy štandardu do vzdelávania podľa potrieb žiakov a vzdelávacích podmienok školy.

Témy NŠFG sú zoradené do siedmych vybraných kategórií finančnej gramotnosti

1. Človek vo sfére peňazí,
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí,
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca,
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi,
5. Úver a dlh,
6. Sporenie a investovanie,
7. Riadenie rizika a poistenie

Témy/kompetencie/čiastkové kompetencie/očakávania

1.Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia:

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1 : Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

- Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb
EKO-II.roč./Základné ekonomické pojmy/
TEC-III.roč./Technológia prípravy diétnych jedál/

Čiastková kompetencia 2 : Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

- Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Demonštrovať na príkladoch rôzne pohľady na bohatstvo a chudobu (z pohľadu ľudskej práce a peňazí).

OBN – I.roč./Sociálne vzťahy v spoločnosti/

Čiastková kompetencia 3 : Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

- Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností.
TEC-II.roč./Zásady hygieny a BOZP, Zariadenia výrobných a odbytových stredísk/

2.Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia:

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách .

Čiastková kompetencia 1 : Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.
Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.
OBN-I.roč./Sociálne vzťahy v spoločnosti/

Čiastková kompetencia 2 : Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

- Uviesť silné a slabé stránky internetových a tlačových zdrojov informácií o produktoch.
- Opísať základné typy bankových produktov
TEC-II.roč./Zásady hygieny a BOZP/

Čiastková kompetencia 3 : Posúdiť význam boja proti korupcii, ochrany proti praniu špinavých peňazí a ochrany finančných zdrojov EÚ.

- Vymedziť korupciu ako porušenie zákona (trestný čin).
- Vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí.
- Uviesť príklady podvodov súvisiacich so zneužívaním verejných zdrojov.
EKO- II.roč./Trh a trhový mechanizmus/

Čiastková kompetencia 4 : Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

- Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority.
- Zhodnotiť dôsledky finančného rozhodnutia.
- Stanoviť si kroky na dosiahnutie krátkodobých finančných cieľov

Čiastková kompetencia 5 : Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.

- Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných informácií.
- Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných informácií.
- Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom (finančná inštitúcia, klient).
PRN-II.roč./Základné pojmy práva/

Čiastková kompetencia 6 : Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

- Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane nároku na reklamáciu.
- Charakterizovať pojem finanční spotrebiteľia.
- Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľov.
- Uviesť príklady falšovaných tovarov (fejkov).
OBN-I.roč./Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd/
PRN-II.roč./Občianske právo/
POV –I.roč./Potraviny/

3.Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Celková kompetencia:

**Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.
Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.**

Čiastková kompetencia 1 : Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby.

- Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny. - Vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

MAT-III.roč./Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Čiastková kompetencia 2 : Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

- Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní.
- Porovnať osobné zručnosti a záujmy s rôznymi kariérnymi možnosťami.
- Uviesť príklad úspešných jedincov v ekonomickej oblasti.

EKO-II.roč./Podnik a právne formy podnikania/

Čiastková kompetencia 3 : Identifikovať zdroje osobných príjmov.

- Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá)
- Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora).

EKO – III.roč./Personálna činnosť podniku/

4.Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia:

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia 1 : Vypracovať osobný finančný plán.

- Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov.
- Rozlíšiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky
- Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - mýňanie, sporenie a spoluúčasť.
- Diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu, (príjmy, výdavky a úspory).
- Zostaviť rozpočet domácnosti.
- Poznať typy rozpočtov a ich odlišnosti (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.
- Vypočítať percentuálny podiel pripadajúci na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu.
- Charakterizovať hlavné prvky jednoduchého závetu.

MAT – III.roč./Geometria a merania - Stereometria, Planimetria/
TEC-III.roč./Technológia prípravy jedál studenej kuchyne/

Čiastková kompetencia 2 : Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

- Charakterizovať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií.
- Opísať moderné spôsoby platenia.

- Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné), podľa technológie (s magnetickým prúžkom a čipom) a podľa spôsobu prevedenia (embosované, neembosované, virtuálne).
- Nájsť informácie z internetu o rôznych virtuálnych menách.
- Charakterizovať funkciu elektropenažných inštitúcií.
- Uviesť príklady použitia hotovostného a bezhotovostného platobného styku.
- Vyhľadať trendy bezhotovostných operácií.

EKO-III.roč./Vzťahy podniku s okolím, základy finančnej gramotnosti/

TEC-III.roč./Technológia prípravy jedál studenej kuchyne/

Čiastková kompetencia 3 : Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

- Opísať tvorbu ceny ako súčasť nákladov, zisku, DPH.
- Zhodnotiť vplyv ponuky a dopytu na tvorbu ceny a jej zmeny.
- Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze.
- Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov.
- Kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou.

EKO-III.roč./Marketing /

POV-I.roč./Obilniny a mlynské výrobky/

POV-III.roč./Nápoje/

Čiastková kompetencia 4 : Vysvetliť daňový a odvodový systém.

- Vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu.
- Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.
- Použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy.

EKO-III.roč./Vzťahy podniku s okolím, základy finančnej gramotnosti/

PRN-II.roč./Pracovné právo/

Čiastková kompetencia 5 : Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

- Analyzovať súvislosť filantropie s osobným rozpočtom.
- Opísať možnosti účasti na charitatívnych aktivitách.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia:

Udržanie výhodnosti, požíčavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1 : Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

- Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru.
- Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie.
- Identifikovať platený a prijatý úrok.
- Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky.
- Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a význam nákupov na úver.

MAT-I.roč./Finančná matematika/

MAT-III.roč./Čísla, premenné a početové výkony s číslami/

EKO-III.roč./Vzťahy podniku s okolím, základy finančnej gramotnosti/

Čiastková kompetencia 2 : Zhodnotiť spôsoby ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť.

- Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.
- Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov.
- Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie
-

Čiastková kompetencia 3 : Mať základné informácie o jednotlivých druhov spotrebiteľských úverov.

- Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov
- Identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie.

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia:

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1 : Diskutovať o tom ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

- Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu.
- Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele.
- Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“.
- Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Čiastková kompetencia 2 : Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

- Vysvetliť, ako sa môže meniť hodnota investície.

Čiastková kompetencia 3 : Zhodnotiť investičné alternatívy.

- Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom.
  - Uviesť spôsoby využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti)
- EKO-II.roč./Podnik a právne formy podnikania/**

Čiastková kompetencia 4 : Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi .

- Opísať úlohu Fondu ochrany vkladov.
- Opísať rozdiel medzi pobočkou zahraničnej banky a dcérskou spoločnosťou

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia:

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1 : Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie .

- Popísať spôsoby, akými by sa dali znížiť rôzne druhy rizík alebo ako by sa im dalo úplne vyhnúť.
  - Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.
  - Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).
- EKO-III.roč./Vzťahy podniku s okolím, základy finančnej gramotnosti/**

Čiastková kompetencia 2 : Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným poistením.

- Vysvetliť základný účel verejného poistenia.
- Charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

EKO-III.roč./Personálna činnosť podniku/

Čiastková kompetencia 3 : Charakterizovať komerčné poistenie.

Vysvetliť podstatu a význam poistenia.

- Rozoznať jednotlivé hlavné typy poistenia motorových vozidiel.
- Uviesť príklady, na ktoré sa vzťahuje havarijné poistenie vozidla a povinné zmluvné poistenie vozidla.
- Vysvetliť rozdiel medzi poistením bytu, resp. domu a poistením jeho zariadenia.

EKO-III.roč./Vzťahy podniku s okolím, základy finančnej gramotnosti/

3.4 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov učebného odboru: 6444 H čašník, servírka

Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania Zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o dosiahnutej kvalifikácii:	Výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	V pracovných pozíciách ako účtujúci čašník, servírka, hlavný čašník, servírka, barman, prevádzkar, vedúci závodu spoločného stravovania, súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania.
Možnosti ďalšieho vzdelávania:	Študijné odbory nadstavbového štúdia pre absolventov trojročných učebných odborov nadväzujúcich na predchádzajúci odbor štúdia – úplné stredné odborné vzdelania

3.5 Požiadavky na uchádzača

Predpokladom pre prijatie do učebného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Na prijatie do učebného odboru 6444 H čašník, servírka môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),

- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažnými a nekompensovanými formami epilepsie a epileptických syndrómov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka, a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Pred prijatím do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. Uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

3.6 Plánované aktivity školy

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých školských i mimoškolských akciách. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Veľké množstvo záujmových krúžkov (jazykové, športové a iné) ponúkajú našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu troch rokov vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:

➤ **Záujmové aktivity:**

- Krúžky zamerané na športové aktivity,
- Krúžky na zlepšenie komunikačných schopností
- Krúžky na rozvoj odborných zručností
- Krúžky na podporu informačných kompetencií
- Krúžky prírodovedecké
- Krúžky rozvíjajúce talent a kreativitu

➤ **Súťaže:**

- Písanie slohových útvarov v SJL, ANJ, NEJ
- Olympiáda v ANJ, NEJ
- Školské kolo „Kurzový maklér“
- V zostavovaní jedálnych a nápojových lístkov
- „Kto nepozná svoju históriu, tak sa z nej nepoučí a stále ju opakuje“ – literárna a výtvarná súťaž

➤ **Športovo – turistické akcie:**

- Medzinárodný halový turnaj vo futbale v Kremničke
- Futbalový turnaj o pohár RŠ
- Volejbalový turnaj medzi zamestnancami ZŠ a SŠ okresu VK
- Stolnotenisový, volejbalový, streetbalový a futbalový turnaj pre CH a D

➤ **Exkurzie**

- Danubius Gastro v Bratislave

- Návšteva HA v Lučenci
  - Odborná exkurzia – PAZZ Veľký Krtíš.
  - Coneco Bratislava
  - Exkurzie do koncentračných táborov a pamätných miest holokaustu
  - Návštevy miest a obcí, kde boli postihnutí fašistickými represáliami Židia, Rómovia a príslušníci ostatných národov, etník, politických a sociálnych skupín
- **Spoločenské a kultúrne podujatia**
- Návšteva divadelného predstavenia v BB,ZV
  - Imatrikulácia žiakov 1. ročníka
  - Návšteva divadelného predstavenia divadla MASKA zo ZV
  - Deň otvorených dverí
- **Mediálna propagácia**
- Prezentácia školy v partnerských školách
  - Príspevky do okresných novín Pokrok
  - Schránka dôvery
  - Aktualizácia www stránky formou žiackych príspevkov
  - Prezentácia na ZŠ
  - Prezentácia školy v partnerských firmách a inštitúciách
- **Besedy a pracovné stretnutia**
- Ako sa správne učiť (výchovný poradca, psychológ)
  - Vydieranie a šikanovanie (psychológ, zástupca polície)
  - Ako sa pripraviť na konkurz
  - Moje skúsenosti s drogou
  - Nepriaznivé dôsledky fajčenia a alkoholu
  - Návšteva hasičského záchranného zboru v Modrom Kameni
  - Adaptačné problémy žiakov 1. roč. pri prechode na strednú školu (výchovný poradca, psychológ)
  - Súčasný stav zamestnanosti v okrese Veľký Krtíš (pracovníci ÚPSVaR)
  - Stretnutia so zástupcami vysokých škôl

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti.

3.7 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, atď.

- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠKVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúsenosti z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov,
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Na začiatku školského roka sa vypracováva plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov pre daný školský rok, ktorý po prerokovaní v pedagogickej rade následne schvaľuje riaditeľka školy a zriaďovateľ.

3.8 Dlhodobé projekty

Projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive.

Podané projekty:

- Podpora odborného rastu zamestnancov – počítačová gramotnosť
- Škola praxou 2008 –projekt vypracovaný v rámci projektu Malá filmová tvorba
- rozvojový projekt podaný v rámci výzvy „Otvorená škola 2008“ pod názvom Športový týždeň – začni týždeň športom
- Podpora odborného rastu zamestnancov – anglický jazyk pre začiatočníkov
- Modernizácia vyučovania cudzích jazykov – projekt jazykové laboratória pre ZŠ a SŠ 2008
- Rekonštrukcia strednej školy k zvyšovaniu vzdelávania v meste Modrý Kameň

Projekty realizované inými organizáciami, na ktorých sa zúčastnili zamestnanci a žiaci školy:

- Modernizácia vzdelávacieho procesu na SŠ

Naša škola využíva možnosti rozvojových projektov MŠ SR a naďalej budeme sa uchádzať aj o grantové projekty pre učiteľov a pre žiakov.

3.9 Medzinárodná spolupráca

Cieľom tejto spolupráce je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- Posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú).
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).
- Prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérneho rastu.
-

3.10 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Zamestnávateľia

Škola aktívne spolupracuje so zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na organizovanie a realizáciu odborného výcviku, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na zasadaniach Rady školy.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu s Hontiansko-novohradským osvetovým strediskom vo Veľkom Krtíši pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží, s priamo riadenými organizáciami MŠ SR, pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, policajným zborom vo Veľkom Krtíši pri organizovaní besied a prednášok, hasičským zborom v Modrom Kameni, VÚB, so zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy a pod.

4 Učebný plán ŠkVP učebného odboru 6444 H čašník, servírka platný od 1.9.2013 začínajúc 1. ročníkom

Kategoríe a názvy vyučovacích kategórií	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.	3.	Spolu
A. Všeobecné vzdelávanie	11	8	6	22 + 3
Jazyk a komunikácia				11,5 + 2,5
Slovenský jazyk a literatúra b)	2	2	2	3,5 + 2,5
Cudzí jazyk b),c)	3	3	2	8
Človek a hodnoty				1
Etická výchova/Náboženská výchova e)	1	-	-	1
Človek a spoločnosť				1
Občianska náuka	1	-	-	1
Človek a príroda				1
Chémia	1	-	-	1
Matematika a práca s informáciami				3
Matematika	1	1	1	3
Zdravie a pohyb				4,5 + 0,5
Telesná a športová výchova	2	2	1	4,5 + 0,5
B. Odborné vzdelávanie	22	25	27	65,5 + 8,5
Teoretické vzdelávanie	7	10	9,5	18 + 8,5
Ekonomika	-	1	2	3+0
Právna náuka h)	-	1	-	0+1
Administratíva a korešpondencia b)	2	-	-	0+2
Technológia	-	1	1,5	2+0,5
Potraviny a výživa	2	2	2	3+3
Stolovanie	3	4	3	10
Aplikovaná informatika b)	-	1	1	0+2
Praktické príprava	15	15	17,5	47,5
Odborný výcvik a), i)	15	15	17,5	47,5
Spolu	33	33	33	99
Účelové kurzy				
Kurz na ochranu života a zdravia		3 dni/6hod		
Kurz pohybových aktivít v prírode	5 dní			
Účelové cvičenie	12 hodín	12 hodín		

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	30
Účasť na odborných akciách a)	2	2	2
Záverečná skúška	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie aktivity a i.)	5	5	4
Spolu týždňov	40	40	37

Poznámky

- a) Počet týždenných vyučovacích hodín je minimálne 32 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 96 hodín, maximálne 105 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov. Časová rezerva (5 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky. Povinnou súčasťou odbornej prípravy v danom odbore je účasť na odborných akciách v rozsahu maximálne 2 týždne počas školského roka.
- b) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- c) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký.
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet chémia, ktorá sa vyučuje v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku štúdia.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety etická/náboženská výchova a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova, ktorý sa vyučuje v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Predmet je klasifikovaný.
- g) Súčasťou odborného vzdelávania je predmet aplikovaná informatika 1 týždennej vyučovacej hodiny v druhom a treťom ročníku. Predmet je klasifikovaný.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Ekonomické vzdelávanie“ je predmet právna náuka, ktorý sa vyučuje v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v druhom ročníku.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou.
- j) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami, samostatným kurzom na ochranu života a zdravia a kurzom pohybových aktivít v prírode. Cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku priamo v teréne. Samostatný kurz na ochranu života a zdravia je organizovaný v 2. ročníku a je súčasťou plánu práce školy. Kurz pohybových aktivít v prírode sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 5 dní (1 týždeň).
- k) Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci odborného výcviku, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.
- l) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
- m) Záverečná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

4.1 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠKVP od 1.9.2013 počínajúc 1.ročníkom

Vzdelávacie oblasti	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program		
	Minimálny počet týždenných hodín počas celého štúdia spolu	Počet týždenných vyučovacích hodín počas štúdia spolu	Disponibilné hodiny počas štúdia spolu	Vyučovacie hodiny počas štúdia spolu
Všeobecné vzdelávanie	22	22	3	25
Jazyk a komunikácia	11,5	11,5	2,5	14
Slovenský jazyk a literatúra	3,5	3,5	2,5	6
Prvý cudzí jazyk / anglický jazyk, nemecký jazyk/	8	8	0	8
Človek a hodnoty	1	1	0	1
Etická výchova/Náboženská výchova	1	1	0	1
Človek a spoločnosť	1	1	0	1
Občianska náuka	1	1	0	1
Človek a príroda	1	1	0	1
Fyzika		0	0	0
Chémia		1	0	1
Biológia		0	0	0
Matematika a práca s informáciami	3	3	0	3
Matematika		3	0	3
Informatika		0	0	0
Zdravie a pohyb	4,5	4,5	0,5	5
Telesná a športová výchova	4,5	4,5	0,5	5
Odborné vzdelávanie	65,5	65,5	8,5	74
Teoretické vzdelávanie	18	18	8,5	26,5
Ekonomika		3	0	3
Právna náuka		0	1	1
Administratíva a korešpondencia		0	2	2
Technológia		2	0,5	2,5
Potraviny a výživa		3	3	6
Stolovanie		10	0	10
Aplikovaná informatika		0	2	2
Praktická príprava	47,5	47,5	0	47,5
Odborný výcvik		47,5	0	47,5
Celkom	99	87,5	11,5	99
Ochrana života a zdravia				
Teoretická príprava		3 hodiny		
Praktický výcvik		5 hodín		
Mimovyučovacie aktivity				
Kurz pohybových aktivít v prírode				
Turistický kurz/Lyžiarsky kurz		1 týždeň		

4 Učebný plán ŠkVP učebného odboru 6444 H čašník, servírka platný od 1.9.2018 začínajúc 1. ročníkom

Kategoríe a názvy vyučovacích kategórií	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku			
	1.	2.	3.	Spolu
C. Všeobecné vzdelávanie	11	8	6	22 + 3
Jazyk a komunikácia				11,5 + 2,5
Slovenský jazyk a literatúra b)	2	2	2	3,5 + 2,5
Cudzí jazyk b),c)	3	3	2	8
Človek a hodnoty				1
Etická výchova/Náboženská výchova e)	1	-	-	1
Človek a spoločnosť				1
Občianska náuka	1	-	-	1
Človek a príroda				1
Chémia	1	-	-	1
Matematika a práca s informáciami				3
Matematika	1	1	1	3
Zdravie a pohyb				4,5 + 0,5
Telesná a športová výchova	2	2	1	4,5 + 0,5
D. Odborné vzdelávanie	22	25	27	65,5 + 8,5
Teoretické vzdelávanie	7	10	9,5	18 + 8,5
Ekonomika	-	1	2	3+0
Právna náuka h)	-	1	-	0+1
Administratíva a korešpondencia b)	1	-	-	0+1
Spoločenská komunikácia	1	-	-	0+1
Technológia	-	1	1,5	2+0,5
Potraviny a výživa	2	2	2	3+3
Stolovanie	3	4	3	10
Aplikovaná informatika b)	-	1	1	0+2
Praktické príprava	15	15	17,5	47,5
Odborný výcvik a), i)	15	15	17,5	47,5
Spolu	33	33	33	99
Účelové kurzy				
Kurz na ochranu života a zdravia		3 dni/6hod		
Kurz pohybových aktivít v prírode	5 dní			
Účelové cvičenie	12 hodín	12 hodín		

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1.ročník	2.ročník	3.ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	30
Účasť na odborných akciách a)	2	2	2
Záverečná skúška	-	-	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie aktivity a i.)	5	5	4
Spolu týždňov	40	40	37

Poznámky

- a) Počet týždenných vyučovacích hodín je minimálne 32 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 96 hodín, maximálne 105 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v učebných odboroch sa realizuje v 1. a 2. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 3. ročníku v rozsahu 30 týždňov (do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov. Časová rezerva (5 týždňov) sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie záverečnej skúšky. Povinnou súčasťou odbornej prípravy v danom odbore je účasť na odborných akciách v rozsahu maximálne 2 týždne počas školského roka.
- b) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- c) Vyučuje sa jeden z jazykov: jazyk anglický, nemecký.
- d) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a príroda“ je predmet chémia, ktorá sa vyučuje v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku štúdia.
- e) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Človek a hodnoty“ sú predmety etická/náboženská výchova a občianska náuka. Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. ročníku. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“.
- f) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná a športová výchova, ktorý sa vyučuje v rozsahu 2 týždenných vyučovacích hodín v ročníku. Predmet je klasifikovaný.
- g) Súčasťou odborného vzdelávania je predmet aplikovaná informatika 1 týždennej vyučovacej hodiny v druhom a treťom ročníku. Predmet je klasifikovaný.
- h) Súčasťou vzdelávacej oblasti „Ekonomické vzdelávanie“ je predmet právna náuka, ktorý sa vyučuje v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v druhom ročníku.
- i) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy v rozsahu minimálne 1520 hodín za štúdium, čo je podmienkou vykonania záverečnej skúšky. Na odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou.
- j) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov učebných odborov je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami, samostatným kurzom na ochranu života a zdravia a kurzom pohybových aktivít v prírode. Cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku priamo v teréne. Samostatný kurz na ochranu života a zdravia je organizovaný v 2. ročníku a je súčasťou plánu práce školy. Kurz pohybových aktivít v prírode sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 5 dní (1 týždeň).
- k) Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku alebo v rámci odborného výcviku, ak konkrétny kurz priamo súvisí s obsahom učiva predmetu odborný výcvik.
- l) Žiaci v každom ročníku absolvujú exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
- m) Záverečná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

4.1 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠKVP od 1.9.2013 počínajúc 1.ročníkom

Vzdelávacie oblasti	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program		
	Minimálny počet týždenných hodín počas celého štúdia spolu	Počet týždenných vyučovacích hodín počas štúdia spolu	Disponibilné hodiny počas štúdia spolu	Vyučovacie hodiny počas štúdia spolu
Všeobecné vzdelávanie	22	22	3	25
Jazyk a komunikácia	11,5	11,5	2,5	14
Slovenský jazyk a literatúra	3,5	3,5	2,5	6
Prvý cudzí jazyk / anglický jazyk, nemecký jazyk/	8	8	0	8
Človek a hodnoty	1	1	0	1
Etická výchova/Náboženská výchova	1	1	0	1
Človek a spoločnosť	1	1	0	1
Občianska náuka	1	1	0	1
Človek a príroda	1	1	0	1
Fyzika		0	0	0
Chémia		1	0	1
Biológia		0	0	0
Matematika a práca s informáciami	3	3	0	3
Matematika		3	0	3
Informatika		0	0	0
Zdravie a pohyb	4,5	4,5	0,5	5
Telesná a športová výchova	4,5	4,5	0,5	5
Odborné vzdelávanie	65,5	65,5	8,5	74
Teoretické vzdelávanie	18	18	8,5	26,5
Ekonomika		3	0	3
Právna náuka		0	1	1
Administratíva a korešpondencia		0	1	1
Spoločenská komunikácia		0	1	1
Technológia		2	0,5	2,5
Potraviny a výživa		3	3	6
Stolovanie		10	0	10
Aplikovaná informatika		0	2	2
Praktická príprava	47,5	47,5	0	47,5
Odborný výcvik		47,5	0	47,5
Celkom	99	87,5	11,5	99
Ochrana života a zdravia				
Teoretická príprava		3 hodiny		
Praktický výcvik		5 hodín		
Mimovyučovacie aktivity				
Kurz pohybových aktivít v prírode				
Turistický kurz/Lyžiarsky kurz		1 týždeň		

5 Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote	Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku	Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách
Administratíva a korešpondencia	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií		
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety			
Slovenský jazyk a literatúra		☺	☺
Anglický jazyk / Nemecký jazyk		☺	☺
Etická výchova/Náboženská výchova	☺		☺
Občianska náuka	☺	☺	
Chémia		☺	
Matematika		☺	
Telesná a športová výchova			☺
Povinné odborné predmety			
Ekonomika		☺	
Právna náuka		☺	
Administratíva a korešpondencia		☺	
Spoločenská komunikácia	☺	☺	
Potraviny a výživa		☺	
Technológia		☺	
Stolovanie		☺	
Aplikovaná informatika		☺	
Odborný výcvik		☺	
Účelové kurzy			
Kurz na ochranu života a zdravia	☺		
Kurz pohybových aktivít v prírode	☺		
Účelové cvičenia	☺		

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učiteľia dovedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

6 Podmienky na realizáciu vzdelávacieho programu

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka. V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu Stravovacie služby. My sme ich rozpracovali podrobnejšie a konkrétne podľa potrieb a požiadaviek študijného odboru, aktuálnych cieľov a našich reálnych možností. Optimálne požiadavky/podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento školský vzdelávací program, sú nasledovné:

6.1 Materiálno-technické a priestorové podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Jarmočnej 1 v Modrom Kameni. Pre učebný odbor čašník, servírka na základe podpísanej dohody žiaci vykonávajú odborný výcvik v druhom a treťom ročníku u podnikateľských subjektoch, závodoch spoločného stravovania.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľky školy,
kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy,
kabinet pre výchovnú poradkyňu,
sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre učiteľov,
kabinety pre učiteľov,
odborné učebne,
sociálne zariadenie.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a hospodárku
príručný sklad s odkladacím priestorom,
dielňa,
kotelňa,
archív.

Ďalšie priestory:

Školská jedáleň
Školský bufet
Hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne
Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
Knižnica

Makro interiéry:

Škola využíva priestory a inventár telocvične s príslušenstvom (šatne, sprchy, sociálne zariadenie), posilňovňu, mini ihrisko s umelým trávnikom, ktoré sa nachádzajú v areály školy.

Vyučovacie interiéry

1. klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie
2. odborná učebňa ADK
3. odborná učebňa TEC

4. odborná učebňa informatiky
5. jazykové laboratória pre ANJ, NEJ,
6. multimediálna učebňa SJL
7. odborná učebňa pre čašníkov
8. cvičná kuchyňa
9. cvičná studená kuchyňa
10. odborná učebňa stolovania
11. telocvičňa

Vyučovacie exteriéry

Mini ihrisko s umelým trávnikom

Zmluvné pracoviská

Podnikateľské subjekty, obecné úrady.

6.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Kvalifikačné predpoklady pedagogických zamestnancov všeobecnevzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Kvalifikačné predpoklady pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom učebnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Kvalifikačné predpoklady nepedagogických zamestnancov, ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

6.3 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové

rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.

- Vyučovanie sa začína o 7.50 hod.
- Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odbornú prax je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborný výcvik sa realizuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne a vykonáva sa v škole a v zmluvných pracoviskách. Prebieha pod vedením *inštruktorov* poverených zamestnávateľov. Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom vyučovaní a počas odbornej praxe. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na triednickej hodine. Podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania maturitných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Ukončovanie štúdia a organizácia záverečnej skúšky sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. Úspešní absolventi získajú maturitné vysvedčenie.
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci od 3 do 7 týždňov školského roka podľa ročníka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odbornej praxe. Kurz na ochranu života a zdravia sa organizuje v druhom ročníku s 3 - dňovou dotáciou a to, buď formou internátnou alebo dennou dochádzkou. Účelové cvičenia sa organizujú v 1. – 2. ročníku 2-krát ročne. Kurz pohybových aktivít v prírode sa podľa podmienok našej školy organizuje s náplňou plavecký kurz skupinovú formou v 1. ročníku. Organizácia exkurzií je súčasťou teoretického vyučovania a zameriavajú sa na obchod, podnikanie, cestovný ruch. Exkurzie sa konajú v každom ročníku podľa plánu práce. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.
- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou ročníkových prác ako výstup teoretického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie

prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Návrik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
  - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
  - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverený vedúci zamestnanec Strediska praktického vyučovania v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Pri nástupe žiaka na štúdium v učebnom odbore 6444 H čašník, servírka sa vyžaduje:

1. Pracovné oblečenie

Dievčatá

- Biela blúzka
- Čierna sukňa (max. 10 cm nad kolená, nie bedrová)
- Čierna vesta
- Biela zásterka
- Zdravotné topánky (nízke, pohodlné; nie vsuvky)
- Príručník (2 kusy)
- Menovka

Chlapci

- Biela košeľa (1x s dlhým rukávom, 1x s krátkym rukávom)
- Čierne nohavice
- Čierna vesta
- Biela zásterka

- Čierne topánky (polovičné)
- Príručník (2 kusy)
- Motýlik (čierny, prípadne viazanka)
- Menovka

2. Zdravotný preukaz pre prácu s potravinami

Zakazuje sa nosenie „píringu“. Odborný výcvik budú žiaci vykonávať na určených pracoviskách (kmeňových, zmluvných) Odborný výcvik sa bude vykonávať aj v čase školských prázdnin, prípadne v sobotu a v nedeľu podľa potreby a záujmu žiakov.

7 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácii zamestnancami pedagogickopsychologických poradní a dorastového lekára.

Všeobecne záväzné právne predpisy označujú názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s vývinovými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v učebnom odbore **6444 H čašník, servírka** vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým postihnutím, žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažným a nekompezovanými formami epilepsie a epileptických syndrémov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažným ochoreniami oka a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese žiaka so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami učiteľ:

- akceptuje žiaka s so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,

- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému seba hodnoteniu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s VPU a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Integrácia žiakov zdravotne oslabených a chorých

Prijatie žiaka zdravotne oslabeného alebo chorého sa posudzuje individuálne na základe lekárskeho posudku a prognózy. Zdravotný stav týchto žiakov sa zohľadňuje podľa potrieb konkrétneho žiaka:

- úprava pracovnej doby na odbornom výcviku,
- modifikácia obsahu vzdelávania,
- zohľadnenie zníženej výkonnosti.

Špecifické potreby žiaka sa zapracujú do jeho individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodičmi, lekármi a pracovníkmi ČŠPP.

Integrácia žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia

Žiaci so špecifickými poruchami učenia zodpovedajú väčšinou intelektom aj zdravotným stavom populačnej normy. Ich problém sa prejavuje hlavne na teoretickom vyučovaní – školská neúspešnosť, problémy v správaní. Pre ich úspešnú integráciu v triede je dôležité:

- dobrá informovanosť pedagógov o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní,
- voľba vhodných metód a foriem vyučovania a hodnotenia výsledkov,
- úzka spolupráca so špeciálnym pedagógom, hlavne pri tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

IVVP žiaka s vývinovými poruchami učenia sa líši podľa druhu poruchy (dyslexia, dysgrafia, dysortografia a dyskalkúlia) a podľa miery jej kompenzácie.

Integrácia žiakov s mentálnym postihom

Integrácia žiakov s mentálnym postihom nie je vhodná do študijného odboru pre vysokú náročnosť na prípravu pedagógov, špeciálno-pedagogický servis a úpravy organizácie vzdelávania a odbornej prípravy.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Nakoľko žiaci uvedeného odboru počas odbornej praxe pracujú na zmluvných pracoviskách – podnikateľské obchodné subjekty - je potrebné, aby preukázali schopnosti: jednať s ľuďmi, trpezlivosť, kultivovaný zjav a vystupovanie, počítačske schopnosti, dobrá pamäť a dobrý sluch, zdravé a zdatné nohy a schopnosť učiť sa cudzie jazyky.

V našich podmienkach školy ide predovšetkým o problémy s rómskym etnikom, so snahami o ich integráciu do nášho občianskeho a profesionálneho života. Nielen my, ale aj všetky ďalšie školy hľadajú metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin rómskych detí a mládeže, pokusy o zamedzenie ďalšieho prehĺbovania sociálnej exklúzie tohto etnika s hrozivými následkami, a to so stupňovaním negatívneho stavu vo všetkých aspektoch ich života (chudoba, nevzdelanosť, nezamestnanosť, sociálna patológia, zlý zdravotný stav).

Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého/znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať sa, pracovať a byť úspešní. U rómskych žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí. Vo vyšších ročníkoch základnej školy vzniká priepastný rozdiel v školskej výkonnosti medzi nimi a nerómskymi žiakmi, v dôsledku čoho sa rómski žiaci radšej škole vyhýbajú, aby neboli priamo konfrontovaní so svojím zlyhaním.

Veľkým handicapom je tiež nedostatočné ovládanie vyučovacieho jazyka, v dôsledku čoho navštevuje mnoho rómskych žiakov špeciálne školy pre mentálne postihnutých, hoci ich intelektový potenciál často dáva predpoklady zvládnuť bežnú školu.

Problémy rómskych žiakov súvisiace s ich školskou podvýkonnosťou, negatívnym postojom ku vzdelávaniu možno zhrnúť:

- nízka sociokultúrna a vzdelanostná úroveň rodín rómskych žiakov, málokedy majú rodičia vyššie vzdelanie ako základné, častá nezamestnanosť rodičov, sociálne dávky často ako jediný zdroj obživy, chudoba, deti často nemajú uspokojené základné životné potreby (strava, oblečenie), veľmi nízky hygienický štandard rodín, často chýba osvojenie základných hygienických návykov;
- rozpor medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, hodnotová nekompatibilita s majoritnou spoločnosťou – neschopnosť prispôbiť sa školským požiadavkám, nevzdelanosť rodičov a nezáujem o vzdelávanie / kvalifikáciu svojich detí, negatívny postoj ku vzdelávaniu ako vzor pre ich deti, nespupracujú so školou, školská neúspešnosť rómskych žiakov až zlyhanie, výchovná nevládnuteľnosť rómskych žiakov v škole („ťažko vychovateľní“), záporný postoj žiakov ku škole, ku vzdelávaniu, záškoláctvo, absentérstvo ako dôsledok;
- v dôsledku hodnotovej špecifčnosti Rómov s dôrazom na aktuálne uspokojovanie svojich biologických potrieb, bez schopnosti plánovať, zvyčajne zostávajú nekvalifikovaní a veľmi ťažko uplatniteľní na trhu práce; dochádza k medzigeneračnému transferu ich životného štýlu spojeného s negatívnym postojom ku vzdelávaniu a k práci a k stupňovaniu ich sociálnej exklúzie.

V dôsledku uvedeného väčšina rómskych žiakov po absolvovaní povinnej školskej dochádzky končí svoje „celoživotné“ vzdelávanie a len s malou pravdepodobnosťou dosiahne odbornú kvalifikáciu na výkon povolania, čo predstavuje vysoké riziko nenájsť uplatnenie na trhu práce. V dospelom veku sa z nich stávajú nekvalifikovaní pracovníci s možnosťou vykonávať len pomocnú nekvalifikovanú a slabo platenú prácu, bez schopnosti ďalej sa vzdelávať, adaptovať sa na meniace / stupňujúce sa nároky trhu práce. Tvoria vlastne základ pre „tvrdé jadro“ dlhodobo nezamestnaných u nás.

Integrácia Rómov do spoločnosti predstavuje vážny spoločenský problém v mnohých krajinách, nielen na Slovensku, riešenie sa hľadá už stáročia.

Integrácia tejto skupiny žiakov do študijného odboru čašníkov, servírka musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- budú integrovaní do bežných tried s ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskym združením pre napr. rómsku komunitu, odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov so sociálne slabších rodín, azylantov a pod., zamestnávateľmi v regióne v Modrom Kameni a vo Veľkom Krtíši,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať vnútorný školský poriadok.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment),
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácii pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť študijný odbor aj skrátenom čase ako je daný týmto vzdelávacím programom,
- umožní sa im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov,
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy,
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- v individuálnych plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,

- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov bude s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

8 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Spojená škola, Jarmočná 1 v Modrom Kameni považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Skúšaním zisťujeme stupeň dosiahnutých cieľov vyučovacieho procesu a preverujeme výkon žiaka v troch rovinách. Na základe kritérií hodnotenia hodnotíme očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu a preverujeme absolútny výkon žiaka, pričom využívame rôzne metódy a spôsoby: individuálne, skupinové, frontálne skúšanie, priebežné alebo súhrnné skúšanie (po zvládnutí tematického celku alebo na konci klasifikačného obdobia), ústne alebo písomné skúšanie (písomné práce, cvičenia, didaktické testy, projekty...) Porovnávaním výkonu žiaka s výkonmi ostatných žiakov v triede hodnotíme relatívny výkon žiaka. Treťou rovinou je porovnávanie súčasného výkonu žiaka s výkonom v predchádzajúcom období, čím posudzujeme individuálny pokrok žiaka.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia sú aj konkrétne odporúčania a rady ako má žiak postupovať, aby odstránil svoje nedostatky, hodnotenie správania a postojov ako aj sebahodnotenie žiakov t. j. ich schopnosť posudzovať vlastný výkon, svoje možnosti a vynaložené úsilie prípadne vlastné rezervy.

Hodnotenie žiakov sa vyjadruje rôznymi formami:

známkou - na základe päť stupňovej klasifikácie,

slovom – zhodnotenie aktuálneho výkonu a porovnanie s predchádzajúcim,

čísлом – hodnotenie vyjadrené percentom (používa sa pri priebežnom hodnotení žiaka, ale aj pri hodnotení na záverečných skúškach).

8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich žiakov vypracovala Hodnotiaci štandard pre všetky učebné a študijné odbory, v ktorých sa aktuálne žiaci vzdelávajú. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie:

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzi - predmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

- Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
- Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
- Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
- Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo; výsledok hodnotenia majú žiaci právo pri ústnom skúšaní dozvedieť sa ihneď.
- Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
- Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
- Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
- Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
- V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
- Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu a výsledok hodnotenia sa oznámi žiakom do 14 dní.
- Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka skúšaný minimálne trikrát.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok, prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Pri hodnotení žiakov počas jeho štúdia jednotlivých predmetov sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.**

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitostí, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.

- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.**

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Seba hodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať. Učitelia - vyučujúci si pripravia Hodnotiaci dotazník a kritériá hodnotenia. Týmto spôsobom sa budeme usilovať viesť žiakov k hodnoteniu vlastného pokroku v danom predmete. Žiak touto formou

vyjadruje, čo sa za určité obdobie naučil, v čom sa zdokonalil, v čom by sa chcel zlepšiť. Hodnotenie sa realizuje 1 x do roka (4. štvrťrok). Jednotlivé položky dotazníka vypracujú predmetové komisie v spolupráci s výchovnou poradkyňou a/alebo so sociológom. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chváľitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – menej uspokojivé
- 4 - neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospeľ

Žiaka nie je možné klasifikovať v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie alebo absencia v danom predmete prekročila 30% celkovej dochádzky. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak nie je možné žiaka klasifikovať, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy. Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 3 dní od doručenia jeho žiadosti prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s platnými právnymi predpismi. O povolení vykonať komisionálnu skúšku rozhoduje riaditeľ školy v súlade s platným právnymi predpismi.

Komisionálna skúška sa koná:

1. na základe žiadosti žiaka (resp. zákonného zástupcu)
2. na podnet riaditeľa školy
3. ak žiak nie je klasifikovaný z predmetu
4. ak žiak z predmetu neprospieva (opravné skúšky)
5. pri prestupe z príbuzného učebného odboru (rozdielové skúšky)
6. ak žiak študuje externou formou

7. pri záverečných skúškach (učebné odbory) a maturitných skúškach (študijné odbory)

Riaditeľka školy menuje skúšobnú komisiu – minimálne trojčlennú, ktorá pozostáva:

- z predsedu (spravidla je ním riaditeľ školy alebo ním poverený učiteľ)
- skúšajúceho (spravidla je ním vyučujúci príslušného predmetu alebo majster odborného výcviku)
- prísediaceho (spravidla je ním učiteľ toho istého alebo príbuzného predmetu, prípadne triedny učiteľ)

Žiakovi sa písomnou formou oznámi presný termín konania komisionálnej skúšky, prípadne harmonogram konania skúšok (štúdium podľa individuálneho učebného plánu).

Po dohode žiaka s vyučujúcim predchádzajú komisionálnej skúške konzultácie (minimálny počet konzultácií za klasifikačné obdobie sa stanoví podľa týždennej hodinovej dotácie v predmete napr. pri predmete s rozsahom 2 vyučovacie hodiny týždenne – 2 konzultácie – pri štúdiu podľa individuálneho učebného plánu).

Klasifikácia a obsah komisionálnej skúšky sa zapisuje do Protokolu o komisionálnej skúške.

Obsahom komisionálnej skúšky sú minimálne 3 tematické okruhy v súlade so vzdelávacími výstupmi.

Komisionálna skúška môže mať rôznu formu (písomnú, ústnu, praktickú).

Ústnej forme komisionálnej skúšky predchádza 15 - 20 minútová písomná príprava. Doba trvania ústnej odpovede je minimálne 10 – 15 minút.

V príprave písomnej formy komisionálnej skúšky je doba trvania 30 – 45 minút (v závislosti od rozsahu a stupňa náročnosti).

Odpoveď žiaka sa hodnotí 5 stupňovou klasifikáciou. Hodnotenie žiaka vychádza zo všeobecných pravidiel a kritérií hodnotenia a klasifikácie tohto ŠKVP.

Výsledky hodnotenia žiaka pri ústnej forme komisionálnej skúšky oznámi skúšajúci žiakovi v deň konania skúšky, pri písomnej forme komisionálnej skúšky do 7 dní.

Ak sa žiak nedostaví na komisionálnu skúšku bez udania dôvodu do troch dní, je klasifikovaný z predmetu stupňom nedostatočný (v prípade žiaka, ktorý sám požiadal o komisionálne preskúšanie – pôvodne dosiahnutým stupňom prospechu). Znáмка z predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka. Klasifikáciu správania navrhuje triedny učiteľ a po prerokovaní v pedagogickej rade ju schvaľuje riaditeľ školy. Klasifikácia správania žiaka sa zaznamenáva do katalógového listu (pri zníženej známke zo správania s odôvodnením).

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutie triednym učiteľom, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Za vzorné správanie a plnenie povinností možno žiakovi udeliť pochvalu alebo ocenenie. Návrhy na udelenie pochvaly alebo ocenenia sa prerokujú v pedagogickej rade. Za menej závažné alebo opakované previnenia voči školskému poriadku možno žiakovi udeliť napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy a za závažné alebo opakované porušenie školského poriadku (ak žiak splnil povinnú školskú dochádzku) podmienené vylúčenie zo štúdia a vylúčenie zo štúdia.

Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove po prerokovaní v pedagogickej rade najneskôr do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil.

Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove. V prípade podmieneného vylúčenia zo štúdia určí riaditeľ školy skúšobnú lehotu (najdlhšie 1 rok). Ak sa žiak dopustí v tejto lehote ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ školy rozhodne o vylúčení žiaka zo štúdia.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

9 Spôsob a podmienok priebehu ukončovania vzdelávania

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, môže žiak získať stredné odborné vzdelanie, ak úspešne ukončil posledný ročník trojročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole, ktorý sa ukončuje záverečnou skúškou.

Cieľom záverečnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného vzdelávacími štandardmi príslušného štátneho vzdelávacieho programu a školského vzdelávacieho programu. Záverečná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Získaný výučný list a vysvedčenie o záverečnej skúške potvrdzujú v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Záverečná skúška pozostáva z týchto častí:

- **teoretická časť**
- **praktická časť**

Cieľom teoretickej časti záverečných skúšok je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov.

Cieľom praktickej časti záverečných skúšok je overiť úroveň osvojených zručností a spôsobilostí žiakov a ich schopnosti využívať získané teoretické vedomosti pri riešení konkrétnych praktických úloh.

Vo všetkých častiach záverečnej skúšky sa vedomosti žiakov overujú vo vyžrebovanej téme. Témy pripravujú predmetové komisie a vychádzajú z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa učebnom odbore 6444 H čašník, servírka, akumulujú učivo viacerých obsahovo príbuzných predmetov a vychádzajú z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov. Príprava tém sa riadi platnými predpismi o záverečných skúškach.

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie záverečnej skúšky budú konkretizované v rámci prípravy tém pre záverečné skúšky. Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Pre hodnotenie výsledkov vzdelávania na záverečnej skúške sú stanovené tieto všeobecné kritériá:

Ústna časť záverečnej skúšky

Stupeň hodnotenia	Výborný	Chváľitebný	Dobry	Dostatočný	Nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme

Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa celkom výstižne a súvisle	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Celkom správne a samostatne aplikoval	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať

Praktická časť záverečnej skúšky:

Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	V podstate porozumel	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	V podstate zvolil správny postup	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	V podstate zvolil správny výber	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	V podstate zvolil dobrú organizáciu	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	V podstate pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržel presne všetky predpisy	V podstate dodržel všetky predpisy	Dodržel predpisy s veľkými problémami	Dodržel iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Špecifické kritériá a postupy hodnotenia sú zapracované v témach pre jednotlivé časti záverečnej skúšky. Podrobnosti o priebehu záverečnej skúšky upravujú platné legislatívne predpisy.

10 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy (je súčasťou Pracovného poriadku školy)

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Pedagogickí zamestnanci našej školy sú hodnotení v súlade s § 52 ods. 1 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vnútorý systém kontroly sa zameriava hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, školského špeciálneho pedagóga, a činnosť nepedagogických zamestnancov školy.

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy používame tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy so zameraním na pracovný výkon a pracovné správanie.
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.